

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2018 r., Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi:

1. zasądził od pozwanych I. S. i B. S. solidarnie na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 68.972,41 zł;
2. płatność kwoty, opisanej w pkt 1, rozłożył na raty, z czego pierwsza w wysokości 572,41 zł, zaś kolejnych sto siedemdziesiąt jeden rat w kwocie po 400 zł każda, płatnych w terminie do 10-tego dnia każdego miesiąca, poczynając od miesiąca, w którym doszło do uprawomocnienia się orzeczenia;
3. nie obciążył pozwanych obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz strony przeciwnej;
4. ustalił wysokość wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu pozwanych adwokat E. S. na kwotę 8.856 zł, którą to kwotę nakazał wypłacić na jej rzecz ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi.

Sąd I instancji ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 października 2010 r. (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarła z B. S. oraz I. S. umowę kredytu gotówkowego P. nr (...), przeznaczonego na spłatę zadłużenia w kwocie 80.000 zł, na okres kredytowania, wynoszący 71 miesięcy. Szacunkowy całkowity koszt kredytu wynosił 22.516,07 zł, zaś rzeczywista roczna stopa oprocentowania została ustalona na 8,79%. Szacunkowa łączna kwota wszystkich kosztów wraz z odsetkami, opłatami i prowizjami, które kredytobiorcy zobowiązali się ponieść w związku z zawarciem umowy, wynosiła 22.516,07 złotych. W umowie przewidziano możliwą zmienność w/w kosztów w okresie obowiązywania umowy, w przypadku zmiany oprocentowania, niespłacenia rat kredytu lub odsetek zgodnie z planem spłaty, bądź w przypadku zmiany sposobu zabezpieczenia spłaty kredytu, z tym że zmiana sposobu zabezpieczenia spłaty kredytu wpływała jedynie na szacunkową łączną kwotę wszystkich kosztów, o których mowa w ust. 3 umowy. (§ 1 i § 4 umowy)

Kapitał miał zostać spłacony w 71 ratach miesięcznych, liczonych według formuły annuitetowej, a odsetki – w ratach miesięcznych w wysokości i terminach ustalonych w planie spłaty kapitału i odsetek, zwanym „planem spłaty”, stanowiącym integralną część umowy. Plan spłaty kredytobiorca otrzymuje przy zawarciu umowy. (§ 8 umowy)

Spłaty kredytu i odsetek będą dokonywane przez potrącenie wymagalnych należności (...) S.A. z wierzytelnościami kredytobiorcy z tytułu środków pieniężnych na rachunku kredytobiorcy. Kredytobiorca zobowiązał się do zapewnienia środków pieniężnych na spłatę kredytu i odsetek na rachunku, wskazanym w umowie, w terminach ustalonych w planie spłaty. (§ 9 umowy)

Kwoty niespłaconych w całości lub w części rat kredytu w terminach określonych w planie spłaty lub zawiadomieniu, o którym mowa w § 8 ust. 4 i ust. 5 umowy, stają się następnego dnia po upływie tych terminów zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym. Od tych kwot za każdy dzień opóźnienia w spłacie bank nalicza i pobiera odsetki według zmiennej stopy kredytów, postawionych po upływie terminu wypowiedzenia w stan natychmiastowej wykonalności. W dniu zawarcia umowy kredytu, stopa procentowa dla tych kredytów wynosi 20% w stosunku rocznym. (§ 12 umowy)

W następnym dniu po upływie ostatniego dnia terminu wypowiedzenia całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i należnymi opłatami staje się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym. Od całego zadłużenia przeterminowanego i wymagalnego z tytułu udzielonego kredytu, z wyłączeniem kwot należnych odsetek oraz opłat i prowizji, bank nalicza i pobiera odsetki według stopy procentowej, o której mowa w § 12 umowy. Powstanie zadłużenia przeterminowanego i wymagalnego upoważnia bank do podjęcia działań zmierzających do odzyskania należności banku. Bankowi przysługuje prawo wyboru kolejności oraz zakresu ustanowionych zabezpieczeń spłaty kredytu. Kredytobiorca, w przypadku podjęcia przez bank w/w działań, ponosi koszty wezwań do zapłaty – monitu, określone

w Taryfie oraz koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego, określone w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, których wykaz, aktualny na dzień zawarcia umowy, stanowi załącznik do umowy. (§ 19 umowy)

Wysokość pierwszej raty miesięcznej pozwanych wynosiła 1.992,71 zł, zaś następnych – po 1.436,44 zł. Termin spłaty przypadał na 28 dzień miesiąca, poczynając od dnia 28 grudnia 2010 r., zaś kończąc na dniu 28 października 2016 r.

Pozwani nie regulowali terminowo rat kredytu. Pismami z dnia 1 marca 2016r. powodowy Bank wypowiedział każdemu z pozwanych umowę kredytu gotówkowego nr (...).

Wysokość zadłużenia wymagalnego na dzień 18 lipca 2016 r. wynosiła łącznie 60.535,71 zł. Na kwotę tę składała się należność główna w wysokości 55.786,03 zł, odsetki za okres od dnia 25 stycznia 2015 r. do dnia 18 lipca 2016 r. w kwocie 4.719,68 zł oraz prowizje w wysokości 30 zł.

Pozwany B. S. pozostaje pod opieką poradni psychiatrycznej w związku z napadami lękowymi, przez które nie wychodzi z domu. Pozwany osiąga dochód z umów o dzieło: w roku podatkowym 2016 osiągnął dochód w wysokości 24.000 zł netto, zaś w roku 2017 – w wysokości ok. 20.000 zł netto. Schorzenia, na które cierpi pozwany, utrudniają mu wykonywanie zawodu.

Pozwana I. S. leczy się z powodu depresji oraz stanów lękowych. Pozwana jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł. jako bezrobotna bez prawa do zasiłku.

Pozwani mają dwoje dzieci, przy czym tylko jedno z dzieci w dalszym ciągu pozostaje na ich utrzymaniu.

Pozwani mają jeszcze inne zobowiązania kredytowe, m.in. w wysokości 350.000 zł, z tytułu kredytu hipotecznego.

Ze względu na trudną sytuację materialno – bytową, pozwani nie są w stanie uregulować przedmiotowego zadłużenia jednorazowo, przy czym zadeklarowali możliwość jego spłaty w ratach po 200 zł miesięcznie.

W dniu 26 kwietnia 2016 r. powodowy Bank wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 59.267,16 zł oraz dalszych odsetek, naliczanych na bieżąco według zmiennej stopy procentowej, wynoszącej na dzień sporządzenia pism 10% w stosunku rocznym, w związku z wypowiedzeniem umowy kredytu, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wezwanie zostało doręczone tak pozwanemu, jak i pozwanej, w dniu 10 maja 2016 r.

Sąd I instancji stwierdził, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, który okazał się bezsporny.

W rezultacie, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że powództwo jest zasadne i podlega uwzględnieniu w całości.

Sąd ten wywiódł, że podstawą prawną roszczenia powoda jest art. 720 § 1 k.c., regulujący umowę pożyczki. Sąd I instancji wskazał, że umową zbliżoną do pożyczki pieniężnej jest umowa o kredyt bankowy, która – jak powszechnie się przyjmuje – jest umową nazwaną, uregulowaną poza Kodeksem cywilnym. Na mocy tejże umowy, bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy, na czas oznaczony w umowie, określoną kwotę środków pieniężnych, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w umownym terminie spłaty oraz do zapłaty prowizji od przyznanego kredytu.

Sąd Rejonowy wywiódł dalej, że na gruncie rozpoznawanej sprawy okolicznością bezsporną jest fakt zawarcia pomiędzy stronami umowy kredytu, jak również to, że pozwani nie spłacali terminowo należności, doprowadzając do powstania zadłużenia i tym samym, do konieczności postawienia kredytu w stan natychmiastowej wymagalności. Umowa kredytu, zgodnie z postanowieniami umownymi, została wypowiedziana w dniu 1 marca 2016 r.

Sąd I instancji podkreślił, że pozwani nie podważali skutecznie zasadności powództwa. Istotą ich stanowiska procesowego była natomiast trudna sytuacja materialno – bytowa, uniemożliwiająca im jednorazowe spłacenie zadłużenia.

Rozważywszy całokształt okoliczności sprawy, w szczególności sytuację zdrowotną i materialną pozwanych, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż zasadnym jest rozłożenie należnej od pozwanych na rzecz powoda kwoty na raty. Sąd I instancji wziął pod uwagę, iż pozwany aktualnie nie uzyskuje stałego dochodu, gdyż utrzymuje się z umów o dzieło, zaś pozwana w ogóle nie jest aktywna zawodowo, a co więcej, oboje mają problemy ze zdrowiem, które generują koszty terapii farmakologicznej.

Określając wysokość poszczególnych rat, Sąd I instancji stwierdził, iż starał się uwzględnić interes obu stron procesu.

W następstwie powyższego, Sąd Rejonowy zasądził od I. S. i B. S. solidarnie na rzecz (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 68.972,41 zł, którą to kwotę rozłożył na 172 miesięczne raty, płatne do dnia 10-tego każdego miesiąca, poczynając od miesiąca, w którym orzeczenie się uprawomocniło, przy czym wysokość pierwszej raty ustalił na kwotę 572,41 zł, zaś pozostałych – na kwotę po 400 zł.

Biorąc pod uwagę sytuację materialną pozwanych, Sąd I instancji, stosując zasadę słuszności, stypizowaną w art. 102 k.p.c., nie obciążył ich kosztami procesu.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanych, przydzielonego im z urzędu, Sąd Rejonowy, w oparciu o § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., ustalił na kwotę 7.200 zł, powiększoną o wartość 23% podatku VAT, tj. na kwotę 8.856 zł i nakazał jej wypłatę ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł każdy z pozwanych (przy czym w imieniu pozwanej apelację wniósł pełnomocnik, ustanowiony z urzędu), zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt 2 w części, w jakiej Sąd I instancji orzekł o rozłożeniu na raty kwoty, zasądzonej w pkt 1 wyroku, ponad kwotę 200 zł miesięcznie.

Kwestionowanemu rozstrzygnięciu każdy z apelujących zarzucił naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

1. brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, prowadzące w konsekwencji do dokonania ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym i uznanie, że pozwani są w stanie bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i rodziny spłacać zobowiązanie w ratach miesięcznych w kwotach wyższych, niż zadeklarowali podczas rozprawy, tj. w kwocie przewyższającej 200 zł miesięcznie;
2. bezpodstawne uznanie, że pozwani są w stanie regulować miesięczne raty w kwocie po 400 zł w sytuacji, gdy Sąd I instancji ustalił, że mają jeszcze inne zobowiązania kredytowe, nie uzyskują stałych dochodów (ich miesięczny dochód kształtuje się pomiędzy 1.600 zł a 2.000 zł), leczą się psychiatrycznie, w związku z czym ponoszą koszty zakupu lekarstw, zaś ich jedynym majątkiem jest mieszkanie obciążone kredytem hipotecznym w kwocie 350.000 zł.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, apelujący domagali się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez zmniejszenie kwoty miesięcznych rat do kwoty po 200 zł miesięcznie.

Ponadto, apelująca domagała się zasądzenia od strony powodowej na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów pomocy prawnej świadczonej z urzędu, według norm prawem przepisanych, z kolei apelujący wniósł o nieobciążanie go kosztami sądowymi i kosztami zastępstwa procesowego strony powodowej na zasadzie art. 102 k.p.c.

W odpowiedzi na apelacje, stron powodowa domagała się ich oddalenia oraz zasądzenia od każdego z pozwanych na swoją rzecz kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Na rozprawie przed Sądem Okręgowym, pełnomocnik z urzędu ustanowiony dla pozwanych popierał obie apelacje i wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwany z urzędu, jak również o nieobciążanie pozwanych kosztami postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 233 § 1 k.p.c., Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów, o której mowa w cytowanym przepisie, polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych, i ostateczne ustalenie stanu faktycznego, stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Ocena wiarygodności mocy dowodów, przeprowadzonych w danej sprawie, wyraża istotę sądenia w części, obejmującej ustalenie faktów, albowiem obejmuje rozstrzygnięcie o odmiennych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego, powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna ona odpowiadać regułom logicznego rozumowania oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego, wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to dokonana przezeń ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego, dało się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, L., który to pogląd Sąd Okręgowy w pełni podziela).

Zarzut obrazy przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może również polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dlań oceny materiału dowodowego (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136 i w wyroku z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906).

W ocenie Sądu odwoławczego, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy. Przeprowadzona przez ów Sąd ocena tegoż materiału jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś podniesione w tym zakresie zarzuty stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi błędami ustaleniami Sądu I instancji. Apelujący nie przedstawili w toku postępowania żadnych dowodów przeciwnych, mogących podważyć ocenę Sądu Rejonowego, zaś argumenty, podniesione w treści apelacji, uznać należy za gołosłowne. Sprowadzają się one do twierdzeń, że Sąd I instancji ustalił wysokość rat, na które rozłożył zasądzone od pozwanych solidarnie na rzecz powoda świadczenie, w oderwaniu od ich sytuacji majątkowej i zdrowotnej.

Z takim stanowiskiem apelujących nie sposób się zgodzić.

Zgodnie z treścią art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć zasądzone świadczenie na raty.

Cytowany przepis należy do grupy przepisów, które jakkolwiek są ulokowane w ustawie procesowej, to mają także charakter materialnoprawny. Wydany na podstawie art. 320 k.p.c. wyrok rozkładający na raty świadczenie należne wierzycielowi, modyfikuje treść łączącego strony stosunku cywilnoprawnego. W wyniku tego wyroku zmienia się sposób i termin spełnienia świadczenia: obowiązek jednorazowego uiszczenia całego świadczenia zostaje zastąpiony

obowiązkiem zapłaty poszczególnych rat w kolejno przypadających terminach. Wyrok sądu w części orzekającej o rozłożeniu zasądzonego świadczenia na raty ma więc charakter konstytutywny. Uwzględniając taki charakter art. 320 k.p.c. oraz wyroku sądu w części orzekającej o rozłożeniu zasądzonego świadczenia na raty, należy konsekwentnie przyjąć, że wyrok ten – przesuując termin spełnienia świadczenia przez zastąpienie terminu dotychczasowego terminami zapłaty poszczególnych rat – jednocześnie uchyła stan opóźnienia dłużnika, który rozpoczął się w związku z niespełnieniem świadczenia w pierwotnym terminie. Innymi słowy, uchylenie – co najmniej od dnia wydania omawianego wyroku – stanu opóźnienia, który rozpoczął się w związku z niespełnieniem przez dłużnika świadczenia w pierwotnym terminie, jest konsekwencją przedstawionego wyżej charakteru tego wyroku w świetle art. 320 k.p.c. (tak: Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZP 126/06)

Rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat, nie eliminuje natomiast konieczności uwzględnienia żądania wierzyciela zasądzenia odsetek za okres do dnia wyroku zasądzającego świadczenie. (tak: Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70)

Przesłanką zastosowania przepisu art. 320 k.p.c. jest ustalenie, że w danej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony; decydujące w tym zakresie są okoliczności konkretnej sprawy, zasadniczo dotyczące dłużnika: jego sytuacja osobista, majątkowa i rodzinna, które powodują, że spełnienie przez niego zasądzonego świadczenia od razu i w pełnej wysokości jest nierealne. Ustawa nie precyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, lecz zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że wypadek szczególnie uzasadniony zachodzi między innymi wówczas, gdy ze względu na stan majątkowy, rodzinny lub zdrowotny, jednorazowe lub niezwłoczne spełnienie zasądzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody.

Niemniej jednak, zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, ochrona, jaką zapewnia dłużnikowi art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym także uzasadnionego interesu powoda. Z uwagi bowiem na fakt, że rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia wiąże się z określoną zmianą wysokości zobowiązania, rozważając zastosowanie przepisu art. 320 k.p.c., nie można kierować się jedynie sytuacją materialną dłużnika, ale należy brać pod uwagę także interes wierzyciela, bowiem rozłożenie na raty należności powoduje, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od świadczeń ratalnych za okres pomiędzy wydaniem wyroku a datą płatności poszczególnych rat. (por. m. in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 lutego 2018 r., sygn. akt I ACa 859/17, L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt I ACa 1409/16, L., czy wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 października 2015 r., sygn. akt I ACa 487/15, L.)

Przenosząc powyższy wywód na grunt sprawy, będącej przedmiotem kontroli instancyjnej, stwierdzić trzeba, iż dla Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, że sytuacja materialna i osobista pozwanych jest niezwykle trudna, niemniej jednak należy mieć na względzie, że już rozłożenie przez Sąd I instancji zasądzonego od pozwanych solidarnie na rzecz powoda świadczenia na 172 miesięczne raty, których wysokość – za wyjątkiem pierwszej z nich – ustalono na kwotę 400 zł, oznacza, że spłata zobowiązania, które pozwani zaciągnęli w 2010 r. i które miało zostać spłacone do roku 2016, nastąpi – przy założeniu, że apelujący będą się z tego obowiązku wywiązywali terminowo – dopiero za ponad 14 lat. Co więcej, nie można pominąć i tej okoliczności, że powodowi nie będą przysługiwać odsetki od świadczeń ratalnych za okres pomiędzy wydaniem wyroku a datą płatności poszczególnych rat. W tym stanie rzeczy, dalsze rozciągnięcie w czasie obowiązku spłaty należności z tytułu umowy kredytowej zgodnie z żądaniem apelujących, w ogóle przestałoby być ekonomicznie odczuwalne dla wierzyciela, godząc w jego interesy w sposób nadmierny i nieuzasadniony.

Wynikiem przedstawionych wyżej rozważań jest stwierdzenie, że apelacje nie zawierały argumentów, mogących podważyć rozstrzygnięcie Sądu I instancji, w związku z czym podlegały oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 385 k.p.c.

Biorąc pod uwagę sytuację materialną, zdrowotną i rodzinną pozwanych, Sąd odwoławczy zdecydował się skorzystać wobec nich z dobrodziejstwa art. 102 k.p.c., w następstwie czego nie obciążył pozwanych obowiązkiem zwrotu stronie powodowej kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy przyznał adw. E. S. wynagrodzenie za udzielenie pozwanej pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, nakazując jego wypłatę ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi. Wysokość wynagrodzenia ustalona została na kwotę 2.214 zł, wyliczoną w oparciu o § 16 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 8 pkt 6 i w zw. z § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2017 r., poz. 1796).

Jednocześnie, Sąd II instancji oddalił wniosek adw. E. S. o przyznanie jej wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu pozwanemu, albowiem wziął pod uwagę, iż pozwany reprezentowany był przez pełnomocnika jedynie na rozprawie przed Sądem Okręgowym – samodzielnie złożył wniosek o doręczenie mu wyroku z uzasadnieniem, a następnie samodzielnie wywiódł apelację. Co więcej, Sąd odwoławczy podziela obecny w orzecznictwie pogląd, zgodnie z którym wielopodmiotowy charakter strony w danej sprawie nie stanowi wyodrębnionego kryterium ustalania kosztów związanych z zastępstwem procesowym. Sprawa bowiem jest jedna, bez względu na liczbę występujących w niej osób i strona także jest jedna, również wówczas gdy – przy współuczestnictwie procesowym – w jej charakterze występuje kilka podmiotów. Także w takim wypadku wynagrodzenie występującego w sprawie pełnomocnika powinno być ustalone według kryterium wartości przedmiotu sprawy lub rodzaju. (por. m. in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 139/15, L.)